

1

Het appartement had zeven kamers, veel meer dan Anne nodig had. Maar het lag op vier minuten lopen van het British Museum, waar ze regelmatig zou werken, en midden in Holborn, de Londense wijk waar de focus van haar onderzoek op lag. Een ander pluspunt waren de hoge plafonds, de open haarden en de enorme ramen die uitkeken op de drukke Southampton Row, waar dubbeldekkers noord- en zuidwaarts reden naar bestemmingen als Chalk Farm en Covent Garden.

‘Ik stel voor,’ zei mevrouw Walton, ‘dat u nog even rustig alleen rondkijkt. Gisteren had u waarschijnlijk nog te veel last van een jetlag om alles goed te zien.’

Ergens in de zestig, dacht Anne. Lichte huid, nog steeds mooi – ongetwijfeld een Engelse schone in haar jonge jaren. Mogelijk een familiegelijkenis met haar nicht, Sheila MacPherson, directiesecretaresse van de Stichting Shalom, de organisatie die Anne Kendall naar Engeland had uitgezonden. *Dr. Kendall, mijn tante Bea gaat naar Singapore om haar zoon te bezoeken, toevallig precies wanneer u aankomt. Ze zei dat ze haar flat graag voor een beetje extra inkomen zou verhuren, zolang ze maar zeker weet dat de huurder goed op haar spullen past.*

In de tas die over Annes schouder hing, zat een gewaarmerkte cheque van Shalom. Ze was hier om de inventarislijst te ondertekenen, de cheque te overhandigen, het betalingsbewijs in ontvangst te nemen en de sleutels op te halen. Mevrouw Walton zou de volgende ochtend, dinsdag 1 mei, vertrekken. Afsproken was dat Anne er daarna zo snel als ze wilde kon intrekken.

‘Alstublieft.’ Annes toekomstige huurbazin drukte haar de lijst met de inhoud van elke kamer in de hand. ‘Neem deze mee en kijk maar even rond zonder dat ik over uw schouder meekijk.’

‘Nou, als u het niet vervelend vindt...’

‘Nee hoor. Ga uw gang. Als u vragen heeft, ben ik in mijn kantoor.’ Vol-

gens haar nicht beheerde Bea Walton onroerend goed voor afwezige eigenaren. Haar kantoor bevond zich aan de andere kant van het appartement en was via een aparte deur te bereiken vanuit de centrale hal – met een torenhoog plafond, een brede trap en een oude, krakende lift – of vanuit wat ze de salon noemde. Stel je voor, Anne Kendall uit Brooklyn die in een huis met een salon woont. Niet dat de flat nou deftig genoemd kon worden. Sjofel sjiek eerder, met een sfeer alsof de tijd er had stilgestaan. Gevestigd. Degelijk. Comfortabel. Met andere woorden, perfect. Ze nam de papieren aan van de voormalige Engelse schone en ging linksaf de lange gang in die de ruggengraat van het appartement vormde.

Aan de muur hingen oude schetsen en tekeningen, en twee verweerde negentiende-eeuwse spiegels in vergulde lijsten die vervormde beelden reflecteerden. Op een mahoniehouten halvemaanvormige tafel stond een vaas met gele tulpen; op een andere, een paar meter verderop, stond een brandende lamp. Elke tafel was een kleine oase van licht in de donkere gang. Annes getrainde oog – ze was architectuurhistorica – schatte deze op zo'n vijftien meter. Met uitzondering van een grote, gedateerde badkamer lagen alle kamers aan de Southampton Row-kant. De eerste deur voerde naar mevrouw Waltons slaapkamer. Anne keek naar binnen. Er stonden twee geopende koffers op het bed en voor een kleine tv stond een strijkplank klaar.

Daarna volgde de tweede slaapkamer, die van haar zou worden. De dag ervoor – koud uit het vliegtuig vanuit New York – had ze weinig anders gezien dan een opvallende zwart-witte muurschildering, bestaande uit kleine, in elkaar overlopende pentekeningen van Londen, een rommelig lijnenspel dat één volledige muur besloeg. 'Gemaakt door een man genaamd Stephen Fox,' zei mevrouw Walton. 'Hij heeft hier tot zijn dood alleen gewoond. De arme ziel is doodgereden tijdens een van de laatste keren dat Londen door zware smog getroffen werd. Ik weet dat zijn kunst wat ongewoon is, maar wij vonden het mooi, dus hebben we het altijd zo gelaten.' Anne vond het ook mooi, maar de hoeveelheid details was duizelingwekkend en deed denken aan een *Waar is Wally?*-zoekplaat.

Ze keerde haar rug naar de muurschildering en bekeek de rest van de slaapkamer. Er stond een bed met een ouderwetse gehaakte spreij, een nachtkastje, een ladekast, een klerenkast en een stoel. Een prettig, comfortabel en uitnodigend geheel. Rustgevend genoeg, besloot ze, om te kunnen slapen ondanks dat ze uitkeek op de drukke muurschildering. Ze liep de gang weer in en trok de deur vastberaden achter zich dicht.

Vervolgens was er een kleine eetkamer, met daarnaast een recent gemoderniseerde keuken. De lange gang van het appartement maakte daarna een

scherpe bocht naar links en liep nog zo'n tweeënhalve meter door naar een kleine slaapkamer die vroeger waarschijnlijk bestemd was voor de dienstmeid.

Het leek erop dat ze inderdaad nog steeds last had van een jetlag. Tot dusver had ze wat verdwaasd rondgekeken, zich voorgesteld hoe het zou zijn om hier te wonen, en vergeten dat ze eigenlijk de inventaris moest controleren. Ze zou een tweede rondje moeten maken.

Anne opende de deur van de kleine achterste slaapkamer. Tweepersoonsbed, kast met zes laden, bureau, twee lampen en een selectie boeken en decoratieve voorwerpen, aldus de lijst.

Dat zag ze allemaal niet.

'*Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.*' Een monnik scandeerde de woorden terwijl hij in diepe eerbied vooroverboog. '*Sicut erat in principio,*' zong hij terwijl hij zijn rug weer rechtte en niet naar het boek in zijn handen keek, maar naar het kruisbeeld op de muur voor hem. '*Et nunc, et semper, et in saecula saeculorum. Amen.*' De felle zon scheen door het raam naast hem naar binnen en wierp een brede baan van licht over hem. Zijn habijt was smetteloos wit; alles om hem heen neutraal. Het enige contrast was de donkere haarkrans op zijn kaalgeschoren hoofd, de eeuwenoude haardracht die bekendstond als tonsuur.

De monnik sloot het boek en draaide zich naar haar om. Hij glimlachte.

Anne sloeg de deur dicht.

Ze keek achterom, alsof ze een getuige zocht. Het korte gangetje was leeg. Ze liep naar de hoek en speurde de lange gang af, helemaal tot de salon, of woonkamer, of hoe die ook mocht heten. Niets. Niemand. Het enige geluid kwam van een radio die zachtjes aanstond, waarschijnlijk in het kantoor van Bea Walton aan de andere kant van de flat.

Anne liep weer terug naar de kleine slaapkamer en legde haar oor tegen de deur. Totale stilte. Ze stak haar hand uit naar de deurknop.

Tweepersoonsbed, kast met zes laden, bureau, twee lampen en een selectie boeken en decoratieve voorwerpen – precies zoals beloofd. Klein, maar wel twee ramen, dus goed te ventileren. Het licht dat ze binnenlieten was zwak. Het was laat in de middag, bewolkt met kans op regen, net zoals bij haar aankomst. Geen zon.

En geen monnik.

Heel even overwoog ze om de hele zaak af te blazen. De baan, het appartement. Alles.

Absurd. Deze opdracht was een unieke kans – in ieder geval voor haar. Bovendien geloofde ze niet in geesten.

Mevrouw Walton nam de cheque aan. Beide vrouwen ondertekenden de inventarislijst en de huurovereenkomst. De sleutels van Huize Bristol num-

mer acht wisselden van eigenaar. Vanaf de volgende dag zou de flat drie maanden lang van Anne zijn.

Het hotel Two Princes aan Gower Street lag op een steenworp afstand van Bristol House aan Southampton Row. Het beroemde zich op sfeervolle en smaakvol ingerichte kamers die vooral toeristen moesten aantrekken die een hotel zochten in de buurt van de nabijgelegen London University of het British Museum. Toen Anne in New York de foto's op de website van het hotel had bekeken, zagen de kamers er benauwend klein uit, maar dat leek niet belangrijk omdat ze er maar twee nachten zou blijven. Met haar twee enorme koffers die een groot deel van het minieme vloerooppervlak in beslag namen, was er nu echter geen ruimte om al ijsberend haar nerveuze energie kwijt te raken. In plaats daarvan stond ze in de nauwe ruimte tussen het bed en haar bagage, terwijl de oude Latijnse woorden nog in haar hoofd naklonken en haar hart leek te kloppen op ritmes die ze, knielend naast haar vader, voor het eerst gehoord had in een of ander klooster waar hij zijn gezin mee naartoe had genomen.

Dergelijke uitstapjes kenmerkten haar jeugd. John Kendall was een gerenommeerd onderzoeker van kerkgeschiedenis. Dat verklaart misschien waarom Anne als onderzoeksgebied Engeland in de late renaissance had gekozen, en dan vooral de volksarchitectuur van Londen ten tijde van de Tudors. Haar proefschrift had als titel *Het effect van het protestantse iconoclasm op religieuze deurdecoraties in Engeland onder het huis Tudor, 1537-1559*. Het onderzoek ging over de vrijwel onmiddellijke verdwijning van kruizen en afbeeldingen van heiligen en de Maagd Maria van private woningen nadat Hendrik VIII gebroken had met Rome. De examencommissie had haar werk onderscheiden met een 'eervolle vermelding'.

Gloria Patri, et Filio...

Ze herinnerde zich hoe ze haar gezicht tegen de kriebelige stof van haar vaders jasje drukte, hoe hij altijd naar tabak rook. En ze wist vrijwel zeker dat hij de eerste was die haar een potlood gaf. 'Tekens iets, Anne. Tekens wat je ziet.'

Ze opende het buitenvak van een van haar koffers, haalde er een schetsboek en een potlood uit en begon te tekenen. Omdat ze architectuurhistorica was en geen architecte, hoefde Annes tekensvaardigheid niet perfect te zijn. Haar specialiteit was het maken van snelle schetsen, ruw maar nauwkeurig. Ze boden meer een sfeerimpressie en een totaalbeeld dan uitvoerige details van kroonlijsten en lateien. En zoals zo vaak gebeurde, kwam er als ze eenmaal begon te tekenen meer naar boven dan ze zich dacht te herinneren.

Met snelle, trefzekere streken ontstond er een wereld op het papier – drie

tekeningen van de met zon overgoten monnik in het witte habijt. In de eerste tekening stond hij gebogen voor het kruisbeeld; in de tweede had ze getekend wat ze zag toen hij weer rechtop stond. In beide was zijn rug naar haar toegekeerd. De derde tekening toonde haar laatste beeld van hem, het meest sinistere, waarin hij haar aankeek en vriendelijk toelachte. De achtergrond was steeds dezelfde, een eenvoudige, vrij sobere kamer. Onder het kruisbeeld stond een *prie-dieu*, een bidstoel die in veel kerken te vinden is. Links van de monnik stond een kleine kruk aan een tafel waarop een open-geslagen boek lag, alsof hij zijn studie onderbroken had om te bidden. Zijn kap, de zo kenmerkende capuchon van veel monnikshabijten, was terug-geslagen en toonde een kaal hoofd.

In een tweede serie tekeningen op de volgende pagina, waarin haar potlood opnieuw meer leek te weten dan zij, had Anne zijn gezicht getekend. Eerst in profiel, waarbij de geschoren bovenkant van zijn hoofd, de tonsuur, te zien was. Daarna frontaal. Smal gezicht, hoge jukbeenderen, een iets te grote neus misschien. Hoewel hij onmiskenbaar knap was, kon hij door zijn hoekige kin met een kuiltje geen uitzonderlijk mooie man genoemd worden.

Ze maakte haar laatste tekening af en bekeek ze vervolgens allemaal om te zien wat ze precies getekend had. Afbeeldingen van een monnik die verscheen en weer verdween in een ruimte die in niets leek op de kamer waarin ze hem gezien had.

Ze rilde. De meest logische verklaring, dat het voorval zich alleen in haar hoofd had afgespeeld en de details in haar tekeningen hersenspinsels waren, was beangstigend.

Anne legde het potlood neer en stopte het schetsboek weer in haar koffer. Vier uur later – toen het volgens haar interne klok acht uur 's avonds was, maar een uur 's nachts Engelse tijd – stond ze op, pakte het schetsboek en zette de datum en tijd bij elke tekening.